

DEN NORSKE KIRKE
Kirkelig fellestråd i Sarpsborg

dok 136

Kultur- og kirkedepartementet
200800738 1.9.08
Code: Ki-SD1 .Pch

Pb 237
1702 SARPSBORG
Tlf: 69116795
Faks: 69116733

Kultur- og kirkedepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Sarpsborg 28.08.2008
Vår saksbehandler: Jan-Erik Sundby
Vår ref.: 08/00071-002
Arkivkode: 099

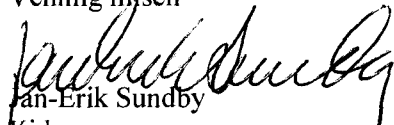
Høringsvar - Styrket demokrati i Den norske kirke'

Vi har mottatt departementets brev adressert blant annet til de kirkelige fellestrådene.

Vedlagt følger høringsvar fra Kirkelig fellestråd i Sarpsborg.

Utvalget tar opp forslag om endringer i valgordningene som vil få store arbeidsmessige konsekvenser for de lokale rådene. Dette er av de områdene som er drøftet i rådet, men fellestrådet beklager at tiden har vært svært knapp til en grundig vurdering av saken.

Vennlig hilsen

Jan-Erik Sundby
Kirkeverge

Kirkelig fellesråd i Sarpsborg

Høringsuttalelse – ”Styrket demokrati i Den norske kirke.”

Sarpsborg, august 2008.

Kirkelig fellesråd i Sarpsborg deler oppfatningen om at et styrket demokrati er viktig for kirken både når det gjelder engasjement fra medlemmene, forankring i befolkning og lokalmiljø, den daglige driften og kirkens utvikling på sikt. Fellesrådet beklager imidlertid at innstillingen om ”Styrket demokrati i Den norske kirke” ikke foreslår å tilføre lokaldemokratiet større handlingsrom men snarere tvert i mot fratrukker de lokale rådene (menighetsrådet) oppgaver. Fellesrådet mener at reelt økt engasjement i forhold til å delta i nominasjons- og valgprosessen av de kirkelige rådene kun kan framkomme gjennom å gi disse rådene større innflytelse på det kirkelige arbeidet slik at medlemmene ser betydningen både i å delta i rådsarbeidet og ved valg.

Fellesrådet vil gjerne benytte anledningen til å peke på områder hvor den lokale rådsstrukturen etter vår oppfatning kunne tilføres større innflytelse og dermed større engasjement fra medlemmenes side:

- Objektive kriterier for tildeling av midler.

Man kan i dag hevde at kommunestyrene er de viktigste demokratiske organene for den lokale kirken da det er kommunen som i hovedsak gir de økonomiske rammene for den kirkelige virksomheten lokalt.

- En arbeidsgiverlinje med tilsetning av prester på linje med andre tilsatte i fellesrådet i tråd med tidligere vedtak i Kirkemøtet. Dette ville tydeliggjort rådets ansvar som leder for virksomheten.

- Ytterligere tydeliggjøring av rådernes ansvar slik at den enkelte tilsatte i større grad blir stilt ansvarlig overfor rådene. Dette ville også bidra til et bedre grunnlag for å utvikle samhandling og tilpasse tjenestene i forhold til lokale behov reflektert gjennom rådernes målsettinger.

Utvalgets forslag til styrket demokrati i kirken er i all hovedsak begrenset til forslag om forbedringer og styrking av valgordningene. Dette er fellesrådet prinsipielt positive til men vil understreke, i likhet med utvalget, at en slik satsing vil koste relativt mye. Det er etter fellesrådets oppfatning ikke rom for omprioriteringer innfor fellesrådets budsjett som muliggjør en slik satsing. Det må derfor tilføres friske midler til kirken slik at aktuelle forslag til forbedringer kan gjennomføres uavhengig av den økonomiske situasjonen lokalt. Fellesrådet ber også om at de økonomiske konsekvensene vurderes nøye. Fellesrådet oppfater utvalgets beregninger som retningsgivende og uten tilstrekkelig kvalitetskontroll.

Merknader til forslag som gjelder kirkemøtet og bispedømmerådene.

Fellesrådet er positive til at antall leke medlemmer i bispedømmerådet økes. Dette legger grunnlag for mulighetene for et mer representativt bispedømmeråd.

Fellesrådet kan tilslutte seg prinsippet om at bispedømmerådet velges av medlemmene, men vi må konstatere at menighetsrådene her fratras oppgaver og på den måten får en svekket posisjon i det kirkelige styringsstrukturen.

Menighetsrådenes oppgaver svekkes ytterligere gjennom at nominasjonskomiteen i følge forslaget ikke skal føre opp kandidater i prioritert rekkefølge og at andre grupper kan sette opp kandidater på samme liste som komiteen. Vi mener at nominasjonskomiteen ikke skal kunne overstyres av andre selvopnevnte grupper og at disse heller må gis anledning til å stille egen liste ved valget. Det er også uklart hvordan samlet antall kandidater på listen skal reguleres når det fremmes særskilte kandidater fra egne grupper på samme liste.

Merknader til forslag som gjelder gjennomføring av valget.

Fellesrådets oppfatter det samlet sett som uheldig å plassere kirkevalgene på samme dag som stortingsvalget (2009) og etter hvert kommunevalg og fylkeskommunevalg (fra 2011). Selv om lokale erfaringer kan tyde på at dette gir noe økning i valgdeltakelsen, er det neppe holdbart på sikt å opprettholde oppslutning om kirkevalg med lettilgjengelighet som motivasjon. Også i denne sammenhengen ser fellesrådet det som langt viktigere at medlemmene motiveres til valgdeltakelse primært gjennom å kunne påvirke styringen og utviklingen av kirken.

Fellesrådet ser også faren for at fokus på kirkevalget ”drukner” i den oppmerksomheten som ulike media vier valgkampen knyttet til stortingsvalg og kommunevalg.

Det er etter fellesrådets oppfatning også en fare for at samordnet gjennomføring av valg kommuniserer at kirken er en del av det offentlige Norge på linje med stat og kommune og til forskjell fra andre trossamfunn. Særlig vil dette være merkbart der valget finner sted i kommunale bygg.

Fellesrådet er positive til forslaget om produksjon og utsending av valgkort og oppfatter dette som en reell bevisstgjøring av kirkens medlemmer samt at det gir mulighet til forberedelse og deltakelse i valg. Det forutsettes at kortene sendes ut i god tid før valget. I tillegg vil kirken som en bieffekt også kunne få ryddet en del i sitt medlemsregister.

Fellesrådet støtter forslaget om større fleksibilitet i soknetilhørighet for den enkelte kirkemedlem og er positive til utprøving av ordninger med lavere stemmerettsalder.

Merknader til forslag som gjelder økonomi og ressurser.

Utvalget foreslår en rekke tiltak som kan gjøre det mindre økonomisk belastende for representantene å delta i rådsarbeid. Utover den direkte betydningen av godtgjøring og annen tilrettelegging, gir dette også større bevissthet om rådsrollen.

Mange menighetsråd og fellesråd har gjennom budsjettbehandlingene valgt bort godtgjørelse for å opprettholde aktiviteten på andre områder når man har opplevd nedskjæringer fra kommunens side. Fellesrådet mener at det må være opp til rådene selv å foreta slike prioriteringer, men det kan gjerne være en presisert rett for den enkelte rådsmedlem å kunne kreve godtgjørelse.

En gjennomgående nødvendighet for å gjennomføre alle gode forslag fra utvalget om bedre økonomiske rammebetingelser omkring rådernes medlemmer og opplæring av disse krever tilførsel av friske midler.

Merknader til andre forslag.

Fellesrådet beklager at utvalget ikke foreslår prøveordning med muligheter for direkte valg av fellesråd. Dette ville være en interessant ordning særlig for store kommuner. Fellesrådets medlemmer som velges av og blant menighetsrådenes medlemmer opplever ofte fellesrådsoppgavene som ekstra belastende da det kommer i tillegg til oppgaver i menighetsrådet. Et fellesråd som velges uavhengig av menighetsrådene vil for det første være mer representative i forhold til medlemsmassen. Videre vil det være grunnlag for mer helhetlig tenkning når man har velgere fra et samlet område bak seg enn når det enkelte medlem møter som valgt av et spesifikt sokn.

Fellesrådet er positive til at rådene i sterkere grad gis påvirkningsmulighet i prosessene som leder fram til utnevning av biskop. Det er imidlertid grunn til å tilføye at tilsetting av prest (sokneprest) er langt viktigere for det lokale kirkelige råd. Overføring av arbeidsgiveransvaret vil gi de lokale rådene god kontroll med tilsetting av prest. Dersom man fastholder to arbeidsgiverlinjer, bør de lokale rådene gis større innvirkning ved tilsetting.

Uttalelse vedtatt av arbeidsutvalget for kirkelig fellesråd i Sarpsborg, 27.08.2008.

*for Kirkelig fellesråd i Sarpsborg
Jan-Erik Sundby
kirkeverge*